МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

В. І. Чуєнко
Характеристика стандартів та нормативно-правової бази Європейського Союзу у сфері штучного інтелекту *479*

А. Барінов
Позитивні дії як чинник інклюзивного розвитку: досвід США та перспективи для освітньої політики *483*

С. Кузьмич
Вплив нової соціальної реальності на правове тлумачення MPC conditions у міжнародному комерційному праві *485*

С. В. Резнік
Огляд та подальший вплив на ведення господарської діяльності Закону України № 4196-IX *487*

Д. Євдокимов
Перспективи законодавчого посилення державної підтримки цивільних осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії *489*

Н. С. Лаврик
Адміністративно-правові аспекти діяльності органів виконавчої влади у сфері підприємництва (КАП) *491*

В. В. Котов
Правові аспекти міжнародного співробітництва в рамках Європейського Союзу: вплив на державну соціальну політику *493*

О. І. Мацак
Реформування податкової системи України в умовах внутрішніх та зовнішніх викликів з метою запобігання фінансовим злочинам *495*

О. С. Лаврик
Правові механізми захисту особи при розслідуванні злочинів проти життя та здоров'я *496*

М. П. Мельник
Правові механізми захисту права власності в Україні в умовах сучасних викликів *497*

Д. О. Кірюшин
Підвищення ефективності правосуддя та врегулювання проблемних питань у сфері нерухомості в Україні *498*

В. А. Бортник
Особливості захисту інформації про фізичну особу *499*

Я. В. Голобородько
Напрями діяльності Військової служби правопорядку та проблеми у сфері підтер дисципліни серед військовослужбовців *501*

В. О. Заросило
Проблеми вивчення антикорупційного права у вищих навчальних закладах *503*

державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності і недоторканності України, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України, захистом прав та свобод осіб, позбавлених особистої свободи через таку діяльність, якщо були підстави вважати, що здійснення такої діяльності становило реальну або потенційну небезпеку для незаконного переслідування особи державою-агресором, її органами, підрозділами, формуваннями, іншими утвореннями;

б) у зв'язку з незаконними діями держави-агресора, її органів, підрозділів, формувань, інших утворень з явною або прихованою метою спонукання України, іншої держави, державного органу, організації, у тому числі міжнародної, юридичних або фізичних осіб до дій або утримання від здійснення дій як умови звільнення громадянина України".

Втілення в життя відповідних законодавчих змін дозволить розширити коло цивільних осіб, на яких розповсюджується дія зазначеного закону та відповідне право на отримання ними державної підтримки, яке буде значно розширено та охопить всіх цивільних осіб, які були позбавлені особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, а не лише окремі їхні категорії, як нині.

Джерела

1. Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей. Закон України. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 2023. № 14. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2010-20#Text.
2. Деякі питання здійснення першочергових заходів із забезпечення соціального захисту звільнених осіб. Постанова Кабінету Міністрів України № 1210 від 28 жовтня 2022 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1210-2022-%D0%BF#Text.
3. Деякі питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я. Постанова Кабінету Міністрів України № 1462 від 16.12.2022 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1462-2022-%D0%BF#Text.

Н. С. ЛАВРИК

аспірант,

Міжрегіональна Академія управління персоналом

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

У сучасному українському суспільстві підприємництво виступає основою національної економіки, забезпечуючи інноваційний розвиток, зайнятість населення та надходження до державного бюджету. Водночас ефективність підприємницької діяльності значною мірою залежить від правового середовища, на яке впливва.ть органи виконавчої влади. Їхня діяльність у цій сфері регулюється адміністративним правом, що визначає засади, межі та форми державного впливу на бізнес [7].

Правове регулювання здійснюється на основі Конституції України, яка гарантує право кожного на підприємницьку діяльність, не заборонену законом (стаття 42) [1]. Господарський кодекс України встановлює основи функціонування суб'єктів

господарювання, визначає поняття господарської діяльності, порядок її реєстрації та припинення [2]. Закони України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" та "Про основи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" регламентують порядок отримання дозволів та процедури підготовки регуляторних актів, з метою уникнення надмірного втручання держави в діяльність бізнесу [3; 4].

Органи виконавчої влади реалізують державну політику в цій сфері через здійснення державної реєстрації суб'єктів господарювання, надання ліцензій, видачу дозвільних документів, проведення перевірок, а також через державну підтримку підприємництва. Центральне місце серед таких органів посідають Кабінет Міністрів України, Міністерство економіки, Державна податкова служба, Державна регуляторна служба, Державна служба України з питань праці та інші. Їхня діяльність базується на адміністративних процедурах, визначених відповідними підзаконними актами [5].

Упродовж останніх років в Україні активно впроваджуються принципи електронного врядування. Це сприяє спрощенню адміністративних процедур у сфері підприємництва. Запровадження електронних сервісів на порталі "Дія", електронного ліцензування та онлайн-реєстрації бізнесу зменшили корупційні ризики та покращили доступ до державних послуг [8]. Разом із тим, на практиці все ще наявні проблеми надмірного регуляторного тиску та дублювання повноважень, що вказує на потребу подальшої оптимізації системи державного управління.

Невід'ємною частиною адміністративно-правового механізму є правовий захист підприємців. Гарантії забезпечуються як на рівні адміністративного оскарження, передбаченого Законом України "Про звернення громадян" [6], так і шляхом судового захисту в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України [9]. Крім того, дієвими інструментами стають звернення до Уповноваженого Верховної Ради з прав підприємців, участь у роботі громадських рад, діяльність бізнес-асоціацій.

Попри позитивні зміни, зберігаються значні виклики. Часті зміни законодавства, нестача координації між виконавчими органами, надмірна бюрократизація негативно впливають на підприємницьке середовище. Для підвищення ефективності державного управління доцільно проводити подальшу дерегуляцію, уніфікувати дозвільні процедури, впровадити ризик-орієнтований підхід до державного нагляду, а також забезпечити відповідність українського законодавства стандартам Європейського Союзу відповідно до Угоди про асоціацію.

Отже, адміністративно-правові механізми регулювання підприємництва мають бути спрямовані на створення стабільного, прозорого та ефективного середовища для бізнесу. Забезпечення правової визначеності, прогнозованості державної політики, а також підвищення інституційної спроможності органів виконавчої влади є ключовими умовами для сталого економічного розвитку України.

Джерела

1. Конституція України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр
2. Господарський кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15
3. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності". URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15
4. Закон України "Про основи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності". URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17

6. Закон України “Про звернення громадян”. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр
7. *Битяк Ю., Луценко Д.* Доктрина адміністративного права України: еволюція та перспективи подальшого розвитку. *Право України*. 2021. № 10. С. 44–59.
8. Офіс ефективного регулювання (BRDO). *Аналітичні матеріали*. URL: https://brdo.com.ua
9. Кодекс адміністративного судочинства України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15

В. В. КОТОВ
аспірант, МАУП, м. Київ

ПРАВОВІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВПЛИВ НА ДЕРЖАВНУ СОЦІАЛЬНУ ПОЛІТИКУ

Сучасні інтеграційні процеси та розширення міжнародного співробітництва України з Європейським Союзом формують нові виклики та можливості для державної соціальної політики. В умовах післявоєнної відбудови та соціальної вразливості населення особливого значення набуває гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами, зокрема у сфері соціального захисту, зайнятості, гендерної рівності та інклюзії. Актуальність теми зумовлена потребою в інституціональному оновленні державної політики та необхідністю адаптації до принципів європейського права, закладених у Хартії основних прав ЄС і Європейському соціальному стовпі .

Метою дослідження є аналіз правових засад міжнародного співробітництва у сфері соціальної політики в межах ЄС та визначення їх впливу на реформування соціального сектору в Україні. Дослідження ґрунтується на компаративному аналізі документів ЄС, актів вторинного права, рішень Європейського суду з прав людини, а також сучасних аналітичних звітів Європейської комісії й наукових публікацій .

Міжнародне співробітництво в межах Європейського Союзу справляє зростаючий вплив на формування державної соціальної політики України, зумовлюючи потребу в її переосмисленні відповідно до загальноєвропейських підходів та стандартів. У процесі інтеграції до правового поля ЄС українська соціальна політика поступово трансформується, набуваючи рис відкритості, інклюзивності та цілеспрямованості на потреби найвразливіших категорій населення. Це зумовлено не лише політичними зобов’язаннями, взятими Україною в рамках Угоди про асоціацію з ЄС, а й глибшими системними викликами, пов’язаними з наслідками війни, соціальною дезінтеграцією та демографічною кризою.

Правові засади такого співробітництва мають багаторівневий характер. Європейський соціальний стовп, який проголошує право кожного на рівний доступ до якісної освіти, охорони здоров’я, соціального забезпечення та гідної праці, виступає основою сучасної моделі соціального права ЄС. Хоча більшість соціальних питань і надалі залишається в компетенції держав-членів, механізми координації, взаємного узгодження політик та обмін передовими практиками створюють своєрідну “м’яку